

BRÁZDA

ČASOPIS
NEPOMUCENSKÝCH ALUMNŮ

V horlivosti neochabujte, duchem buďte horliví, služte Pánu, v naději se radujte, v soužení buďte trpěliví, v modlitbě vytrvalí. Řím 12,11-12

3/2008-2009

**Děkujeme
všem, kteří ve svých modlitbách a obětech pamatují na
všechny obyvatele naší koleje.**

**Zvláštní poděkování patří
Štefanovi Brindovi, Mons. Josefu Laštovicovi,
P. Petrovi A. Houškovi OFM,
Jiřímu Bůžkovi**

**a dalším, kteří nejen finančně podporují vydávání
časopisu BRÁZDA**

Obsah

Slovo úvodem	<i>redakce</i>	4
Kronika	<i>Josef Mikulášek</i>	4
Kněžský rok	<i>Richard Čemus SJ</i>	6
Pane presidente, díky!	<i>František Koutný</i>	8
Boží služebník Josef kardinál Beran	<i>Josef Laštovica</i>	9
Sv. Jan Nepomucký, náš ochránce	<i>Petr A. Houška, OFM</i>	13
Identita kněze	<i>Řehoř Urban, OPraem</i>	16
Spekulace o rodině milosrdného otce	<i>Štefan Brinda</i>	18
Obama stranami plůc	<i>Daniel Černý</i>	22
Konference k výročí naší koleje	<i>Jan Mráz</i>	24
Gratulace	<i>Petr Mecl</i>	25
Comics - Konrád a Libor IX.	<i>Jiří Bůžek</i>	26

Brázda: Časopis nepomucenských alumnů

Redakce: Jiří Jeniš, Josef Mikulášek, Petr Mecl, František Staněk

Upozornění: Za obsah příspěvků odpovídají jejich autoři!

Adresa:

Pontificio Collegio Nepomuceno
Via Concordia, 1
00183 Roma
Tel.: 0039-06-772 657 1
e-mail: brazda@nepomucenum.it

Datum vydání: 15. 6. 2009

Slovo úvodem

Milí přátelé naší koleje a našeho časopisu. Právě v těchto dnech, kdy vydáváme toto letní číslo, zde v Nepomucenu uzavíráme náš další školní rok. Zkouška střídá zkoušku, pak následují přípravy na odjezd. A v tomto shonu je náročné se zastavit a pustit se do něčeho jiného. A tak i toto číslo vychází za nemalé podpory externích spolupracovníků, kteří nám pomáhají obohatit tyto stránky.

Kronika vás vtáhne do hlavních událostí posledních tří měsíců v koleji. Následuje blok příspěvků na aktuální téma. Otec spirituál nás uvádí do nového kněžského roku u příležitosti 150. výročí úmrtí faráře arského. Společně se zamyslením otce vicerektora, reagujícím na návštěvu pana prezidenta v Nepomucenu, nás oba představení povzbuzují k hledání nejen kněžské, ale i křesťanské identity. Mons. Josef Laštovica nám představuje jeden z našich kněžských vzorů – kardinála Berana, od jehož smrti uplynulo 40 let. Další vzor, tentokrát patrona naší koleje – Jana Nepomuckého, nám přibližuje otec Petr A. Houška. Pohled na identitu kněze nám také přináší otec Řehoř.

Štefan se v tomto čísle zamýšlí nad vztahy v rodině milosrdného otce. Daniel, bohoslovec byzantského obřadu, reflektuje uplynulý roční pobyt v naší koleji. V závěru časopisu se nachází informace o připravované konferenci ke stoletému výročí. A rozloučíme se opět s komixem z pera Jiřího Bůžky na aktuální téma české politiky.

Na úvodní stránce je pohled na tzv. Beranovu kapli a na poslední stránce je fotografie jednoho z mnoha obrazců z květinových lístků v Bolzeně při oslavě svátku Božího Těla.

Děkujeme všem za jakoukoliv podporu časopisu, přejeme pěkné letní dny a těšíme se na další setkání při příležitosti vánočního čísla dalšího ročníku.

redakce

Kronika

Milí čtenáři Brázdy. Je tu opět další číslo našeho zpravodaje, které vás chce informovat o životě v koleji Nepomucenum. Od velikonočního vydání neuběhlo příliš mnoho času, což je dáno tím, že letošní Velikonoce jsme slavi-

li v pozdním termínu, ale i tak se určitě najde nemálo událostí z našeho života, které stojí za zmínku. Pojdme na to:

Po společně prožitých Velikonočních zde v koleji, během nichž jsme také měli možnost ministrovat při Velikopátečních obřadech sloužených Svätým Otcem ve vatikánské bazilice, jsme si Velikonoční oktáv každý „zařídili“ po svém: někteří zůstali zde

v koleji, někteří cestovali alespoň na jeden týden domů do ČR, někteří jiní jsme využili volný týden k cestování po Sicílii. Nicméně jsme se, alespoň my bohoslovci, znovu sešli v neděli **19. dubna**, abychom na druhý den opět vyrazili do školních lavic naší alma mater, kde jsme měli pobývat následujících 5 týdnů, zbývajících do konce letního semestru. Po velikonočních přijel do naší

slavili tradiční mši svatou a následující zahradní slavností svátek patrona naší

koleje, sv. Jana Nepomuckého. Původně avizovaný hlavní celebrant, kardinál Tomáš Špidlík, se nemohl pro zranění a následnou rekonvalescenci dostavit. Na druhý den, v neděli **17. května**, jsme společně sloužili eucharistii ve vatikánské bazilice sv. Petra, u hrobu kardinála Berana, připomínající si tak 40 let od jeho smrti v naší koleji. **22. květen** byl pro nás seminaristy posled-

ním dnem výuky, poté nám začal studijní týden před zahájením zkuškového období. **30. května** zavítal do naší koleje prezident České republiky Václav

Klaus, který konal tento den státní návštěvu u Svatého stolce. Po přivítání a krátké prohlídce koleje jsme se s ním sešli vsále k debatě. Strávil s námi asi 1,5 hodiny. V pondělí **1. června** jsme zahájili 4 týdny zkuškového období. Ve čtvrtek **11. června** jsme měli možnost účastnit se slavní Eucharistie v den slavnosti Corpus Domini a následného eucharistického průvodu, vedeného Svatým ot-

cem Benediktem XVI. z Lateránského náměstí k bazilice Santa Maria Maggiore. V neděli 14. června se část naší koleje zúčastnila biskupského svěcení Cyrila Vasil'a SJ, který se stal novým sekretářem pro východní církve.

Josef Mikulášek

Kněžský rok

Na svátek Božského Srdce Páně 19.6. t.r. vyhlásil Benedikt XVI Kněžský rok u příležitosti 150 let od smrti svatého faráře arského Jana Marie Vianneye, kterého prohlásí patronem všech kněží světa. Cílem tohoto roku je „vnímat stále více důležitost, roli a misi kněze v církvi a současné společnosti“.

Tato událost je pro nás kněze a pro ty, kdo se na kněžství připravují, příležitostí zamyslet se nad kněžskou identitou. Právě ta se zdá být v krizi. Všichni cítíme, že společnost už nevyhrazuje knězi ono privilegované místo, které mu v minulosti patřilo a které do jisté míry vytvářelo jeho identitu a dodávalo mu jistoty. Zdá se dokonce, že krize, o které se dnes hovoří, není přechodným jevem, ale permanentním stavem. Vlastně tomu nemůže ani jinak být, má-li Kristus zůstat znamením, kterému se bude odporovat. Kdo to prožíval více než farář arský ve své době. Přesto si získal lidi svou houževnatou vytrvalostí,

svým soustředěním na to, co je v kněžském životě tím podstatným: službě Bohu a lidem, vysluhování svátostí, slavení mše svaté, hlásání slova Božího a zejména smiřování lidí s Bohem. Musíme se však vyvarovat jednoho nebezpečí: chápat vlastní posvěcování a posvěcování lidu Božího jako jakési stáhnutí se do ghetta, vystrašení nepřívznivým postojem společnosti vůči církvi a redukcí, zúžením kněžské služby na pouhé slavení liturgie. Rozumějme si dobře: navrácení místa liturgii, které jí v životě církve patří a její důstojné slavení zejména tam, kde toto do značné míry vzalo za své, patří mezi prvořadé úkoly kněze.

Nicméně se nesmíme nechat zahnat do sakristie a nechat si vzít právo vyjadřovat se ke společenským tématům a problémům společnosti, které hýbou i svědomím dnešních křesťanů a všech lidí.

Společenská angažovanost neznamená „míchání se do politiky“, ale zaujímání stanoviska a pomoc orientovat se ve složitých otázkách svědomí. Zde nám mohou být vzorem kněžské osobnosti z doby totality, jako např. Josef Zvěřina nebo Oto Mádr a jiní, kteří se komunisty do sakristie zahnat nenechali (koneckonců ani ten kostel se sakristií neměli, tzn. neměli státní souhlas). Ani se nespokojili s tím, že vydali veliké osobní svědectví kněžské věrnosti, ale dali se plně k dispozici laikům a pomáhali formovat jejich svědomí.

Jestliže naše česká církev je tak bohatá na vyznavače nejen z řad biskupů, kněží a řeholníků, ale též laiků, mužů a žen (např. Růžena Vacková, Vaclav Vaško), pak je to jistě i proto, že naše církve se do ghetta zahnat nenechala. Kněží, o kterých byla řeč, se stali skutečnými duchovními otci, kteří doprovázeli mladé lidi, formovali je a připravovali na autentické svědectví evangelium.

Nemylme se - potřeba takové formace neskončila listopadem 89, tedy pádem komunismu, ale pokračuje v jiných formách. Nepatří ke kněžské identitě také úkol být oporou např. lékařům, kteří se snaží žít evangelium i pod brutálním nátlakem zkomercializovaného zdravotnictví? Jak budu kázat těmto lidem, kteří žijí stále na ostří nože mezi věrností svědomí a potřebou se profesně uplatnit? Jistě ne laciným moralizováním, ale zpřístupněním „šťavnatých pastvin evangelia“, kam pastýř vede své ovce, aby nepadly úmo-

rem. Jaký životní příklad dám těmto lidem? Jistě nemusím jíst celý týden brambory už zplesnivělé, jako farář arský, nicméně se ode mě jako od kněze očekává střídmost a především štedrost.

Boží lid po exodu z Egypta nevešel hned do zaslíbené země, ale byl vystaven mnoha zkouškám. I dnešní dobu je možné přirovnat k putování pouští. Musíme být nejen vděční za osvobození z egyptského otroctví, ale zároveň i přijmout výzvu k očistění od všeho, co není v naší době mohutných proměn nosné. Možná by bylo lépe mluvit o hledání ne pouze kněžské, nýbrž naší křesťanské identity. Neboť i kněz, ba právě kněz, je v první řadě křesťan a člověk. Nemůže se stavět nad stádo jemu svěřené, ale soucítit s ním. Platí tu slova sv. Augustina: pro vás jsem biskup, s vámi však křesťan.

Richard Čemus SJ, spirituál

Pane prezidente, díky!

Díky, pane prezidente, Václave Klausí, za Vaši návštěvu, spolu s manželkou Livií, v naší české koleji Nepomucenum v Římě. Díky za neformální, pohodovou atmosféru, kterou se tato vzácná chvíle - vždyť je to teprve podruhé, kdy prezident republiky navštívil kolej v jejich osmdesátiletých dějinách - vyznačovala.

Zvláště díky za čas diskuse, která alespoň pro mne vyzněla jako důrazný apel a vybídnutí k větší aktivitě církve, zvláště odpovědných osobností, ale i všech členů církve, kteří poselství Ježíše Krista chápou jako podstatný model života lidské rodiny. Tento apel zpočátku vyvolal pocit velké nedostatečnosti podílu církve ve společnosti. Byl však podnětem k reflexi, která se v klidu může rozhlédnout a zhlédnout hodnoty. Jsou to především osobnosti biskupů postavených do průkopnických pozic po několik desítek let chybějící generace, kteří pozvedají hlas v duchu evangelia. Jsou to mnohé osobnosti, které vydaly a vydávají svědectví o věrnosti evangeliu a poctivé službě společnosti. Je to mnoho aktivit, které v církvi od navrácené svobody vznikly a probíhají. Může se to zdát podle Vašich měřítek málo, naše měřítka jsou spíše mikroekonomická, měřítka hořčičného zrna nebo nepatrného kvasu, ale znatelné vnitřní síly. Díky, že to vnímáte, sám jste nám připomněl každoroční oslavu státního svátku, kde nikdy nechybí osobnosti z řad členů církve, Vámi vyznamenané.

Je nutno se smířit s tím, že pro časovou omezenost nebylo možné vše dodiskutovat. Chápeme Vaše slova nikoli jako kritiku, ale jako povzbuzení pro

nás a zvláště pro nastupující generaci, kterou naši studenti v rozhovoru s Vámi reprezentovali.

Proto, pane prezidente, díky.

František Koutný, vicerektor

Boží služebník Josef kardinál Beran – 40 výročí jeho blažené smrti, 17. 5. 2009 při mši sv. u jeho hrobu v kryptě basiliky sv. Petra

Milí spolubratři, sestry a bratři,

Bývalý prefekt Kongregace pro kauzy svatých kard. José Sarai-va Martins, Portugalec, když byl ještě ve své funkci, napsal v roce 2005 malou knížečku s poněkud provokujícím titulem: *Jak se dělá svatý*. Ale on sám jako autor hned na začátku vysvětluje, že svatý se „nedělá“, ale že svatým se člověk stává. Svatost je dokonalé spojení s Kristem, je to současně ovoce

Boží milosti a svobodná odpověď člověka na ni. Svatost neznamená uskutečňovat něco mimořádného, ale spočívá v konání obyčejných věcí denního života a to dobře a vytrvale. Tak, jak to přináší denní život, ať při studiu, práci, v rodině nebo v povolání ke kněžství či zasvěcenému životu.

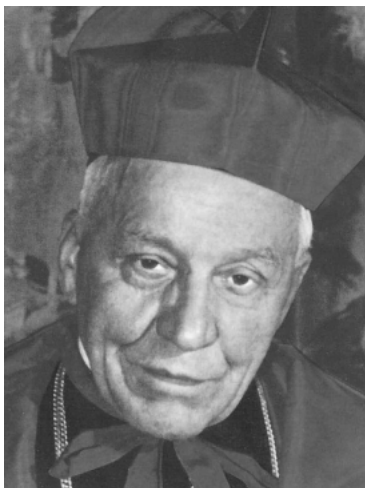
A byl to právě II. Vatikánský koncil, který zdůraznil, že povolání ke svatosti je úkolem každého křesťana. Každý z nás je povolán stát se nejen „alter Christus“, druhý Kristus, ale „ipse Christus“, samým Kristem. Svatí brali vážně svůj život a dovedli jej dávat, darovat druhým. Svatost není luxus nějakého výjimečného jedince nebo monopol určitých privilegovaných, ale je to povolání otevřené všem.

My jsme se dnes sešli u hrobu tohoto našeho Božího služebníka, abychom si připomněli právě to jeho životní úsilí, jak se on propracovával ke svatosti. Než se zamyslíme nad tím, v čem je nám i dnes otec kardinál příkladem a vzorem v uskutečňování svatosti, proběhněme telegraficky etapy jeho života.

Narodil se v Plzni 30. prosince 1888 v rodině učitele, kde se žilo velmi skromně, někdy dokonce na dveře Beranových zaklepala i bída, ale stále tam

vládla víra v Boha. Josef měl ještě mladšího bratra, který padl v 1. světové válce a je pochován na ostrově Asinara u Sardinie, a ještě sestru. Po maturitě pomýšlel studovat medicínu, ale jeho rozhodnutí pro kněžství ovlivnil profesor náboženství na klasickém gymnáziu. A tak mladý maturant byl poslán v roce 1907 na studia do české koleje Bohemikum v Římě. Přednášky navštěvoval na tzv. Ateneu, které patřilo pod Kongregaci pro šíření víry, na Španělském náměstí. Pět let pobytu ve středu křesťanství mu otevřelo obzory pro chápání univerzální církve. Na konci čtvrtého ročníku byl jako budoucí prefekt vysvěcen na kněze, ale musel ještě další rok studovat, a tak slavil první mši svatou ve vlasti, v Plzni, 5. července 1912 na svátek sv. Cyrila a Metoděje. Z Říma odjížděl s požehnáním papeže sv. Pia X., po audienci udělené českým novokněžm Bohemika.

Doma následovalo několik kaplanských let, potom byl profesorem a později ředitelem v učitelském ústavu sv. Anny Chudých školských sester de Notre Dame. V roce 1932 se stal rektorem Arcibiskupského semináře v Praze, který vedl až do zatčení gestapem 6. června 1942. Byla to kritická doba našeho národa po atentátu na zastupujícího říšského protektora R. Heydricha. Dva měsíce byl spolu s budoucím biskupem a kardinálem Trochou v koncentračním táboře v Terezíně, potom byl přesunut do Dachau, kde pobyl až do konce války. Tyto tři roky jsou poznamenány jeho hlubokou vírou, láskou k Bohu a bližnímu a neochvějnou nadějí. Do Prahy se vrátil v květnu ve vězeňských šatech, jiné neměl, s vyšitým číslem na rukávě. Hned se ujal svého úřadu rektora v semináři, ale v roce 1946 přišlo jmenování pražským arcibiskupem. Brzy se ale stahovaly mraky nad nabytou svobodou, ty vyvrcholily převzetím moci komunisty v únoru 1948. První střetnutí s mocipány bylo o katolické školy už v roce 1947, napětí pokračovalo tzv. falešnou katolickou akcí, která měla rozvrátit církev zevnitř a napojit ji na ruské pravoslaví. Naštěstí akce neuspěla, ale od Božího Těla (19. 6. 1949) začíná praktická izolace arcibiskupa Berana v jeho paláci a po ní 15-ti letá internace na různých místech v Čechách. Až v lednu 1965 je oznámeno jeho jmenování kardinálem a umožněn jeho odlet do Říma. Tomu ale předcházela jednání mezi pražskou vládou a Vatikánem.

Otec kardinál přijal s těžkým srdcem přání papeže Pavla VI., že po přijetí „kardinálského klobouku“ zůstane v Římě, a tím umožní obsazení stolce sv. Vojtěcha biskupem a později též kardinálem Františkem Tomáškem. Pro kard. Berana to bylo nejtěžší rozhodnutí jeho života, zůstat jako exulant v Římě v papežské koleji Nepomucenum.

Ale mohl se ještě na podzim 1965 zúčastnit posledního zasedání II. Vatikánského koncilu. Když ho sekretář koncilu arcibiskup Felici představil, 2500 biskupů z celého katolického světa v hlavní lodi basiliky sv. Petra povstalo, s nimi i delegáti různých církví a tzv. poradci, a všichni bouřlivě uvítali potleskem tohoto vyznavače „umlčené církve“. Otec kardinál mohl potom pronést svůj projev o svobodě svědomí, z něhož některé myšlenky olivnily koncilní dokument na toto téma. Tři roky navštěvoval kardinál Beran české krajiny po celém světě a z darů, které mu z vděčnosti věnovali, byl ještě za jeho života zakoupen v Římě „dům kard. Berana“ (naš český Velehrad) pro české poutníky přicházející do Říma.

Ale v srpnu 1968 přišlo těžké onemocnění v Německu a místo odletu na světový eucharistický kongres v Bogotě v Kolumbii s papežem Pavlem VI., skončil otec kardinál na operaci v nemocnici ve Stuttgartu, kde jej zastihla zpráva o invazi vojsk varšavského paktu do Československa.

Po návratu do Říma propukly metastáze (první diagnóza byl zhoubný nádor na tlustém střevě), které zachvátily plíce, a na dýchání byl posilován kyslíkem. Ale přesto denně sloužil mši svatou. Ještě 16. května odpoledne na sv. Jana Nepomuckého přišel do kaple a zúčastnil se i malé akademie v salónu koleje. Druhý den ráno (17. 5.) s posledními silami dokončil mši svatou a za dvě hodiny odevzdal svou duši Pánu. Sv. Otec přijel o tři minuty později, což jej mrzelo, ale měl právě na audienci nějakého diplomata a nemohl hned skončit. Políbil otce kardinála na čelo, požehnal ho a pomodlil se u něj. Při jeho pohřbu v basilice sv. Petra měl výkrop u rakve a nařídil, aby byl pochován na čestném místě v kryptě sv. Petra mezi papeži a blízko hrobu sv. Petra.

V Praze už probíhá řadu let diecézní proces blahorečení, tedy výslech svědků, shromažďování písemného materiálu pověsti svatosti. Až skončí, bude z toho dodaného materiálu vše pokračovat zde v Římě. Bude také vyžadováno zázračné uzdravení na přimlovu Božího služebníka a k tomu už i my můžeme přispět svými modlitbami. Zkoumání jeho ctností ponechejme odborníkům na Kongregaci pro kauzy svatých. Kdybych vám ale mohl právě dnes, kdy je toto výročí Božího služebníka, jak říkali první křesťané jeho „dies natalis“,

den zrození pro nebe, říci, v čem nám může být otec kardinál příkladem, tlu-
močil bych vám tři věci, které mě zaujaly.

Otec kardinál Beran byl mužem modlitby. Měl jsem v životě možnost
poznat dvě osoby ponořené do intenzivní modlitby. Byl to také dnes už Boží
služebník Jan Pavel II. a náš kardinál Beran. Oba dva v tomto intenzivním roz-
jímání hovořili se svým Mistrem a Pánem, předkládali mu svoje problémy,
žádali o radu. Síla modlitby provázela otce kardinála jistě i v koncentračním
táboře a tam jej utvrzovala v „naději proti naději“. Posilovala ho i po celou
dobu jeho nucené internace za komunismu.

Když jsme marně klepali na dveře jeho bytu v Nepomucenu, mohli
jsme si být jistí, že ho zastihneme dole v kapli před svatostánkem nebo v jeho
soukromé kapličce na 2. poschodí. Tam, jak prozradil jeho osobní sekretář
mons. Škarvada, trávil pan kardinál někdy i celou noc.

Byl to muž eucharistie. Už tím, že spojoval svoji modlitbu s adorací u
svatostánku. Víme, že každý nově jmenovaný biskup si zvolí do svého znaku i
heslo, které je jakýmsi programem jeho života. To, co si vybral náš Boží slu-
žebník, bylo na tehdejší dobu opravdu revoluční: Eucharistie a práce. Co tím
chtěl zdůraznit? Že každé přijetí Krista v eucharistii není jen akt nějaké sou-
kromé zbožnosti, ale ten živý Kristus má proniknout náš denní život, že ho
máme vnést do světa našeho povolání, do naší školy, rodiny, továrny, úřadu,
všude tam, kam nás Bůh postavil.

Jeho láska ke eucharistii byla jistě posílena zážitky z koncentračního
táboře, kde si z propašovaných rozinek ve vánočkách či koláčích vyráběli taj-
ně víno na mši svatou. Tak mohli zpřítomňovat Krista v eucharistii a posilovat
Jím i nemocné spolubratry či ostatní vězně.

Za třetí byl otec kardinál věrným synem církve,
hluboce oddaným sv. Otci, můžeme říci, že až do
krajní poslušnosti. Jako seminarista zažil v Římě
krizi tzv. modernismu, který se snažil rozvrátit
církve zevnitř. Této nebezpečné vlně podlehl i
část českého duchovenstva, což on sám prožíval
po návratu do vlasti. Ale nesl si s sebou vědomí
světové, univerzální církve a odnášel si i pože-
hání sv. Pia X.

Byla to jistě jeho láska k církvi a úcta k Pavlu VI,
aby přinesl to nejtěžší rozhodnutí zůstat jako
exulant v Římě.

S čím se můžeme my všichni zde právě dnes obrátit na našeho Božího služebníka? Aby i nám vyprosil sílu modlitby, být svědky eucharistického Pána, vnášet jej do naší práce, do našeho povolání. A také lásku k církvi, jak k té naší doma, tak i k té světové, univerzální, v jejímž srdci žijeme. A k tomu patří i věrnost sv. Otcí.

Boží služebníku, pros za nás, za naši vlast, za naši církev u Božího trůnu! Amen!

Josef Laštovica

Sv. Jan Nepomucký, náš ochránce

Letošní rok není pro zdejší kolej významný pouze tím, že uplynulo 80 let od jejího založení, ale také jiným výročím: před 280 léty byl kanonizován její patron sv. Jan Nepomucký.

Pocházel z Nepomuku v jihozápadních Čechách, kde se narodil někdy mezi léty 1340 – 1350 jako syn rychtáře, který se jmenoval Velflin. Církevní dráhu začíná v kanceláři pražského arcibiskupa a pozdějšího kardinála Jana Očka z Vlašimi, kde je klerikem – písařem. V létech 1370 – 1380 zastával úřad císařského notáře. Potom byl farářem u sv. Havla na Starém Městě Pražském. Po několika letech odchází do Padovy na studie, kde r. 1387 dosáhl doktorátu církevního práva. Po návratu domů se stává vyšehradským kanovníkem a zároveň žateckým arcijáhmem. Arcijáhen měl povinnost dozírat na církevní život v příslušném okrsku pražské arcidiecéze. A konečně r. 1389 jej jmenoval arcibiskup Jan z Jenštejna svým generálním vikářem.

Ta důvěra byla jistě oprávněná: arcibiskup, který usiloval o povznesení náboženského života u nás, nebyl by si vybral za nejbližšího spolupracovníka někoho, kdo by neodpovídal takovému úkolu svými kvalitami, v tomto případě jak možno předpokládat i evropským rozhledem. Novému generálnímu vikáři se říkalo Doctor dekretů a pro jeho drobnou postavu i Doctor Johánek.

Tehdy už panovalo značné napětí mezi arcibiskupem a králem Václavem IV. Král zasahoval neoprávněně do svobodného života církve. Pojal úmysl založit v západních Čechách nové biskupství,

ačkoliv o tom s Římem nejednal, a chtěl k tomu použít rozsáhlé statky kladrubského kláštera, který si usmyslil zrušit, jakmile zemře jeho opat. Biskupství chtěl dát jednomu ze svých oblíbenců, který bezpochyby byl zcela nevhodným kandidátem. Když kladrubský opat Racek zemřel, mniši podle svého práva zvolili opata nového – Olena – a generální vikář arcibiskupa jej po uplynutí zákonné lhůty tří týdnů potvrdil v jeho funkci. Tím byl znemožněn králův plán. Václav IV. soptil hněvem a vyhrožoval arcibiskupovi. Zprostředkovatelé obou stran ujednali schůzku mezi oběma stranami na 18. března 1393 v klášteře maltézských rytířů na Malé Straně. Arcibiskup se dostavil se svými spolupracovníky, ale s podnapilým králem nebylo rozumné jednání. Situace nabývala povážlivého rázu. Proto ozbrojená arcibiskupova družina rychle odvedla svého pána do bezpečí a on opustil Prahu. Ale arcibiskupovy čtyři rádce, mezi nimi Jana z Nepomuku, dal král zajmout a nejprve odvést k výslechu do kapitulní síně na pražském hradě. Potom byli odvedeni do mučírny na staroměstské rychtě a podrobeni výslechu útrpným právem. Král je podezřívá z nějakého spiknutí proti sobě. Sv. Jan byl mučen krutěji než ostatní, dokonce sám král se snížil k tomu, že převzal vlastnoručně úkol kata. Podle moderních výzkumů Janových ostatků nastala jeho smrt již v mučírně, a to výronem krve do mozku v důsledku úderu do hlavy těžkým předmětem, patrně pěstí v rytířské železné rukavici nebo botou a byla to patrně ruka samotného krále, která Jana zabila. Král ale zřejmě rychle vystřízlivěl a uvědomil si, jaké důsledky by pro něj jako následníka císařské koruny mohlo mít mučení a zabití kněží. Proto přinutil zbývajících tři, aby podepsali revers, že nebudou vypovídat o tom, jak se s nimi zacházelo a mrtvého Jana dal hodit do Vltavy. Stalo se tak kolem 9. hodiny večerní 20. března 1393.

Mrtvé tělo vyplavalo po měsíci u kláštera Na Františku, další měsíc odpočívalo v kostele sv. Kříže Většího a 16. května bylo pochováno v ochozu chrámu sv. Víta. Hrob Janův se od počátku těšil úctě věřících a byl ohrazen mříží, aby se na něj nohama nevstupovalo. Arcibiskup Jan z Jenštejna ve své stížnosti podané papeži Bonifáci IX. nazývá svého generálního vikáře „svatým mučedníkem“.

Vnucuje se otázka, proč král právě Jana z Nepomuku mučil krutěji než ostatní a zda na

něm nechtěl vyzvědět i něco jiného, něco navíc.

Asi za 40 let po Janově smrti zaznamenal člen poselstva bazilejského sněmu jednající v Praze Tomáš Ebendorfer z Haselbachu, že mezi lidmi se vypravuje, že Jan z Nepomuku, zpovědník královny, byl umučen, protože nechtěl králi vyrazit zpovědní tajemství. Je dost těžké si představit, že pověst o něčem tak výjimečném by vznikla sama od sebe a byla navíc tradována v kališnické Praze. Proto jak historik Josef Pekař, tak pozdější Jaroslav Polc určitou váhu této tradici přikládají. Vždyť právě v té době se chtěl Václav IV. rozvést se svou druhou manželkou Žofií a uzavřít nový politicky výhodný sňatek s anglickou princeznou. Nebylo snadné dosáhnout církevního zneplatnění sňatku, leda z oprávněných příčin. A tak by nebylo divu, kdyby král hledal nějakou záminku, a chtěl proto proniknout do soukromí své manželky.

Svědectví Tomáše Ebendorfera převzali i další spisovatelé. I otec našeho dějepisu František Palacký poznamenává, že král na Jana z Nepomuku „i z jiných vážných příčin zanevřel.“ (Dějiny, díl 2., kn. 10.)

Církevní kult se sice zaměřil v pozdějších dobách na Jana jako mučedníka zpovědního tajemství, avšak Josef Pekař právem dovozuje, že k Janovu svatořečení by plně stačilo, že neohroženě hájil práva církve, podobně jako kdysi sv. biskup a mučedník Tomáš Becket z Canterbury nebo sv. Stanislav z Krakova, rovněž biskup a mučedník.

Roku 1721 byl Jan z Nepomuku beatifikován a 19. března 1729 jej papež Benedikt XIII. v Lateránské bazilice kanonizoval. Na tuto skutečnost poukazuje i obraz našeho světce v kapli sv. Františka v levé lodi baziliky.

Rovněž v bazilice S. Lorenzo in Lucina je po levé straně od vchodu kaple sv. Jana Nepomuckého s jeho mramorovou sochou od žáka Berniniho Altobelliho. K ní se pojí svě nástěnné fresky: sv. Jan před králem Václavem IV. a světec vylovený z Vltavy. Tedy i v Římě nalézáme světcovy stopy a tou hlavní a nejdůležitější je naše kolej. Ale se sochami sv. Jana se setkáváme i v celém katolickém světě.

Sv. Jan Nepomucký patřil bezpochyby k nejkultivovanějším osobnostem své doby a patří bezpochyby k nejznámějším českým světcům. Jeho velikost je však nejspíše ve věrném plnění povinností vůči Bohu a církvi ve svěřeném poslání. Nedělal se nápadným, ale byl statečný a pevný až do smrti. I jeho smrt byla jaksi ve skrytosti a s ohledem na krále se v tehdejší době každý spíše obával mluvit o skrytých důvodech, proč k ní došlo.

Sv. Jan Nepomucký je příkladem věrného kněze Kristova.

P. Petr Alcantara Houška, OFM

Identita kněze

Hovoříme-li o církvi, o její struktuře, o hierarchii, většinou se setkáme s rozdělením církve na tři základní skupiny – laik, kněz a zasvěcená osoba. Uvědomujeme si, že toto rozdělení nesleduje nějakou nadřazenost jedné skupiny nad druhou, ale „nerovnost“ služby v církvi.

Všichni jsme v první řadě povoláni Kristem ke společenství Církve – mystického těla Kristova, a poté jako údy tohoto těla k jednotlivé službě. Vzniká zde ale otázka, zda Tělo (církve) dokáže ještě tuto „rozdílnost“ vnímat a přijímat ji, zda během staletí existence neztratila povědomí své identity.

Zanedlouho Svatý otec Benedikt XVI. vyhlásí rok sv. Jana Maria Vianey. Tématem tohoto roku je právě jedna část hierarchie církve – kněz, kněžství. Hledejme tedy odpověď na otázku: Kdo je kněz? Jaká je jeho identita?

Na prvním místě je třeba si uvědomit, že jeden ze tří konstitutivních rozměrů kněžství je společenství – s biskupem a kněžími. Kněžskou identitu lze tedy vysvětlit jako živý vztah s druhými pro druhé – živý vztah s biskupem a ostatními kněžími pro ty, kteří odpověděli na volání Krista a stali se součástí jeho společenství (církve).

Kněžská identita je naplněna prožíváním společenství s biskupem, jako živé znamení Krista, jediného Pastýře našich duší, který nás k sobě volá, abychom se kolem něho shromáždili, nechali se jím vést, posvětit a poučit.

Kněží, kteří jsou nejbližší spolupracovníci, vytvářejí v diecézi obraz učedníků, kteří shromáždění kolem Krista (svého biskupa), nejen mu naslouchají, ale mají účast na jeho autoritě skrze vyslání.

Prožívané společenství biskupa s kněžími (a to nejen liturgické) je radostnou zvěstí evangelia, která může být výzvou pro mnohé k plnému společenství ve víře, k bratrské pomoci, křesťanské trpělivosti a lásce.

Často se hovoří o krizi kněžství, hovoří se o různých příčinách, ale opomíjí se skutečnost společenství, které je zraněno, a tím neschopno plnit své poslání. Mnozí kněží jsou spíše individualisté a subjektivisté a někdy při-

stupují k biskupovi více s přáními, než s nabídkou sebe sama, ochoty. Na druhé straně je třeba přiznat, že jednání ze strany biskupa ke svému kněžstvu není zrovna vždy ideální. Mnohdy kněz nenalézá u svého biskupa pochopení, pomoc a zastání. Kurie se stává manažersko-byrokratickým centrem, které nevnímá kněžství v jeho plnosti a mnohdy neuznává jeho práva, ale vidí jen povinnosti. Vzniká nespravedlnost, smutek a ...

Jak může být svědectví radostné zvěsti identické, když život těch, kteří jsou jeho hlasateli, je život prázdný a smutný?

Druhým konstitutivním rozměrem kněžské identity je poslání. Zamýšlím-li se nad tímto bodem a realitou, připomíná mi to vždy příměr Baťi a chodníků ve Zlíně. Vypráví se, že Baťa budující byty pro své zaměstnance, postavil nejdříve samotné budovy, ale nevybudoval komunikační síť – chodníky, kterou vybudoval až podle toho, jak si své „cestičky“ vyšlapali samotní obyvatelé.

Tak nějak mnohdy vypadá služba kněze ve farnosti a někdy se tak jeví i služba biskupa – kněz (biskup) jedná podle toho, co vyžadují lidé. Je to ale vždy správné?

Svatý farář Arský říkal: „*Kněz je člověk, který zastupuje Boha, který má všechny pravomoci.*“ Kněz, který přijal úřad faráře, je vlastní pastýř farnosti jednající pod autoritou biskupa. To znamená, že má účast na moci posvěcující, vedení a učení. Kněz má tedy být ten, který ukazuje Cestu - Krista. Kněz je ten, který přináší do společenství Boha, ne ten, který představu Boha přizpůsobuje k „módě“ světa. Posláním kněze je tedy hlásat a zpřítomnit Boha. To je prvořadé poslání, ke kterému se pak připojují poslání spojená s úřadem kaplana, faráře, vikáře a také biskupa.

Kdysi jeden člověk řekl: „*Když laik „zakopne“ o kněze, musí „zakopnout“ o Boha.*“

Třetím rozměrem kněžské identity je vztah s Bohem. Na tomto rozměru stojí všechny předchozí. V první řadě je kněz ten, který se stal *Christifidelis*, je tedy povolán ke svatosti, k účasti na Božském životě. Služebné kněžství toto povolání neruší.

Budeme slavit Rok sv. Jana Maria Vianeye, rok kněžství. Pokusme se tedy objevit pravou identitu tohoto povolání a prosit našeho Pána, aby bylo dostatek těch, kteří si tuto identitu uvědomují a žijí.

Řehoř Pavel Urban, *OPraem*

Spekulace o rodině milosrdného otce, Lk 15,11-32

Jaký byl vlastně mladší, mamotratný syn a jeho hýřivý život v daleké zemi?

Životní styl mladšího syna v Lukášově podobenství (15,11-32) je nazván řeckým slovem *asótós*, což je přídavné jméno a znamená hýřivý, flámovací, lehkomyšlný, bezstarostný. Septuaginta používá stejné slovo ve dvou případech. Př 7,11: „*Je halasná, dotěrná (asótós), její nohy nemají doma stání.*“ Text mluví o nebezpečí cizoložných a cizích žen.

Př 28,7: „*Rozumný syn dodržuje Zákon, ale kdo se přátelí se žrouty (od slova asótós), dělá svému otci hanbu.*“

2Mak 6,4: „*Vždyť i svatyni naplnili pohané prostopášnosti (asótia-hýřivost, flámování, prostopášnost) a nevázanou bujností, hledali povyražení u nevěstek a na svatých nádvořích se pelešili s ženštinami; dovnitř vnášeli, co tam nepatřilo.*“ Autor nám tu předkládá popis pohanského kultu v jeruzalémském chrámě, který byl znesvěcen.

V Novém zákoně Ef 5,18: „*A neopíjejte se vínem, což je prostopášnost (asótia).*“ Zde svatý Pavel mluví o čistotě života.

Tit 1,6: „*Mají to být lidé bezúhonní, jen jednou ženatí, mají mít věřící děti, kterým se nedá vytknout nevázanost (asótia) a neposlušnost.*“ Tu se mluví o vlastnostech a podmínkách kandidáta na biskupský stolec.

1Pt 4,4: „*Když se již spolu s nimi nevrháte do téhož proudu prostopášnosti (asótia), dráždí je to a urážíjí vás.*“ Apoštol Petr nás vybízí k trpělivosti.

Životní styl mladšího syna v daleké zemi je popsán stejným slovem *asótós*.

Lk 15,13 „*Po nemnoha dnech mladší syn všechno zpeněžil, odešel do daleké země a tam rozmařilým (asótós) životem svůj majetek rozházel.*“

Aristoteles, když používá slovo *asótós* a popisuje životní styl člověka, tak tím myslí tak zkaženého člověka, který už ani nemůže vrátit se na správnou cestu. Život tohoto člověka je řízený a ovládaný jenom aktuálními tělesnými žádostmi. Mluví o nemoci, kterou již nelze vyléčit.

Z uvedeného kontextu, Starého či Nového zákona, si můžeme lehkou představit asi jakým způsobem života žil mladší ze synů. Ptáme se, co mu asi doma chybělo, v čem strádal? Doma měl všechno. Jeho otec byl bohatý, určitě i vážený. Synové ani nemuseli dělat, o nic se starat. Mladšímu synovi připadla třetina majetku svého otce. Určitě to nebylo málo. A přece je tam nespokojenost. Možná, že životní styl býti synem bohatého muže, býti mladším bratrem, nenaplňoval jeho představy. Chyběla mu svoboda? Cítí se mladší

syn jako ve vězení? Má všechno, ale chce pryč. Chce být sám sobě pánem. Sám hospodařit a žít sám pro sebe. Chce uvést v platnost vlastní zákon pro svůj život.

V daleké zemi, kde ho nikdo nezná, a ani náboženská tradice a život podle Zákona ho tak bezprostředně neovlivňují, žije život, jehož charakter jsme už popsali výše. I když se zdá, že s Hospodinem mladší syn nechtěl mít nic společného, přece jeho život, život podle jeho vlastních pravidel a zákonů, naplnil Písma: Př 23,21: *“vždyť pijan a žrout přijdou na mizinu, dřímota je oblékne v cáry.”*

Jako pastýř svin žil mladší ze synů svobodně. Ale už to nebylo jako v domě jeho otce, kde měl všechno. Musel se o všechno starat. Hlad a bída ho přiměly, aby si našel práci a živil se prací svých rukou tak pro žida podřadnou, že my dnes si jen s těžší dokážeme vžít do jeho ponížení. A kradl, to se dá taky předpokládat, Lk 15,16: *„A byl by si chtěl naplnit žaludek slupkami, které žrali vepři, ale ani ty nedostával.”*

Mladší syn je extrémista. Přešel ze života v domnělé nesvobodě do života v naprosté svobodě, přešel ze života v luxusu a bezstarostnosti do života bídy a ohromného strádání. To, co u otce považoval za nesvobodu, život podle Zákona, teď okouší plnými doušky, protože se musel stát plně závislým na naprosto jiném člověku. Byl závislý na vůli pohana, majitele stáda svin.

Bod zlomu v jeho životě je zamyšlení se nad sebou samotným. Lk 15,17-19: *„Tu šel do sebe a řekl: `Jak mnoho nádeníků u mého otce má chleba nazbyt, a já tu hynu hladem! Vstanu, půjdu ke svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě. Nejsem už hoden nazývat se tvým synem; přijmi mne jako jednoho ze svých nádeníků.”*

Momentálně nezastáváme názor, že mladší ze synů prožil svou vlastní konverzi a vyznal svůj hřích v daleké zemi u pohana mezi sviněmi. Hodlá jenom zachránit svůj mizerný život co nejjednodušším způsobem. Chce se zachránit. Chce přežít. Lk 15,17: *„Tu šel do sebe a řekl: `Jak mnoho nádeníků u mého otce má chleba nazbyt, a já tu hynu hladem!”*

K návratu ho tlačí pouhý pud sebezáchovy. Rozhodne se touhu po přežití, touhu po naplnění břicha chlebem, zaměnit za identitu syna u vlastního otce. Nechce být synem svého otce. Lk 15,21: „*Syn mu řekl: 'Otče, zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě. Nejsem už hoden nazývat se tvým synem.'*“ Jenom přežít, dostat se z mizerné situace. Vejit sám do sebe vůbec neznamená být uzavřen sám vsobě nebo „držet nos doma“, žít ve svém vlastním pokojíku otcem přiděleném. Vejit do sebe je rozpoznat v sobě syna a zůstat synem.

A starší ze synů? Prožívá přesně opačný život než jeho bratr. Má co jíst, nepase svině a ani nemusí vstupovat sám do sebe a zamýšlet se nad sebou, žije podle Zákona. Alespoň zdánlivě. I když zůstal doma, jako první ztratil to, co mladší syn hodlá ztratit jako poslední. Starší syn ztratil svoji synovskou identitu. Nezůstal synem. Lk15,25-30: „*Starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec. ... I rozhněval se a nechtěl jít dovnitř. Otec vyšel a domlouval mu. Ale on odpověděl: 'Tolik let už ti sloužím a nikdy jsem neporušil žádný tvůj příkaz; a mě jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se poveseil se svými přáteli. Ale když přišel tenhle tvůj syn, který s děvkami prohýřil tvé jmění, dal jsi pro něho zabít vykrmené tele.'*“ Starší syn se stal otrokem v domě svého otce. Při setkání se svým otcem, kde se jedná o budoucnosti všech jako rodiny, o jeho stejné synovské identitě jakou u otce požívá jeho mladší bratr, vydává jenom počty ze svého jednání: tolik let slouží, nikdy neporušil žádný příkaz, nikdy si nic nevzal, aby se potěšil s přáteli dle vlastního uvážení. Tak přesně jedná otrok v pravém smyslu slova. Nic mu nepatří, neporoučuje příkazy a slouží.

Zde se nabízí jeden společný bod pro oba syny. Jakým způsobem synové žili přikázání: *Cti svého otce i matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.*“? (Ex 20,12)

Rodiče jsou ti první zodpovědní za pedagogickou výchovu svých dětí. Rodiče své děti, svou snahou učít je, formují k plnému prožívání své osobnosti a důstojnosti. Rodičovská láska stojí ve službě svým dětem, aby jim pomohla vytěžit ze sebe to nejlepší. Vyučování vlastních dětí je rodičovské právo, ale i povinnost. Právo i povinnost rodičovského vyučování má zásadní výchovný charakter pro budoucí rozvoj jejich dětí, je originální, prvořadé, nezastupitelné a nezcizitelné.

Zde je místo pro naši spekulaci: Jak vlastně otec, podobenství Lk 15,11-32, vychoval své syny? Být prvorozený v patriarchální společnosti, z ekonomického hlediska, bylo více „výhodné“. Prvorozený dědil 2/3 otcova majetku. A to je dost velký důvod, aby starší z bratří zůstal doma a nikam neodjížděl. Zbytek majetku se rozdělil ostatním synům stejným podílem. Ale

vztahy mezi bratřími?

Pozice prvorozeného se nachází jakoby v těžkostech, když se narodí další jeho bratr. Cítí se být ohrožen, protože nově vzniklá situace nese v sobě riziko (samozřejmě mylně vypracovaná fantastická představa), že ztrácí lásku rodičů. Prvorozený se může s nově vzniklou situací vypořádat tak, že ji akceptuje. Akceptování narození mladšího bratra v sobě nese překonání napětí ve vztahu k němu a ztrátu sobecké sebeúcty. Negace nově vzniklé situace s narozením mladšího bratra nese v sobě, v mnoha případech, fantastické představy o bratrovraždě, které je těžko překonat. V regresivní pozici, pozice ústupu staršího bratra, působí mladšímu, že cítí napětí v bratrském vztahu a mladší reaguje podle akce, s kterou přijde starší.

Jaký je vlastně vztah bratrů? Lk 15,30-32: *„Ale když přišel tenhle tvůj syn, který s děvkami prohýnil tvé jmění, dal jsi pro něho zabít vykrmené tele.‘ On mu řekl: ‘Synu, ty jsi stále se mnou a všechno, co mám, je tvé. Ale máme proč se veselit a radovat, poněvadž tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen.‘“*

Mladší bratr je pro staršího jenom syn jeho otce. Starší bratr nemluví o svém mladším bratru jako o bratru. Po návratu mladšího z bratrů domů je vztah staršího k němu chladný, plný výčitek. A to se ještě nesetkali osobně. Lk 15,28: *„I rozhněval se a nechtěl jít dovnitř. Otec vyšel a domlouval mu.“* Lze si jen stěží představit, že vztah bratrů před odjezdem mladšího do daleké země byl o něco lepší. Možná, že to byl také jeden z důvodů odchodu mladšího. Bratrské neshody.

Dítě v patriarchální společnosti se chápalo a chápe se i dnes jako dar. Dítě je do života darováno od Boha, alespoň ve společnosti s nábožensko-sakramentální vizí rodiny. S dorůstáním dítěte do produktivního věku otec rodiny předpokládá a vyžaduje, aby se děti podílely na práci, která obohacuje i vlastní rodinu. Do doby samostatnosti dětí synové a dcery pracují pro rodiče, ale synovská identita se neztrácí. Rozměr rodičovské lásky se prohlubuje, zraje na kvalitě. Domníváme se, že tak to fungovalo i v rodině otce z podobenství sv. Lukáše 15,11-32.

Mít syny zpátky doma zdravé, i když jedna polovina je zbitá bídou téměř na kost, je pro otce zdrojem ohromné radosti. Lk 15,23-24: *„Přiveďte vykrmené tele, zabijte je, hodujte a buďte veselí, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen.‘ A začali se veselit.“* Setkání otce, nejdříve se synem navrátilším se domů, a pak se synem starším vracícím se z pole, je zdrojem mohutné zkušenosti rozdílností vlastních synů. Otec je miluje stejně v jejich rozdílnosti. Lk 15,32: *„Ale máme proč se veselit a radovat,*

poněvadž tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen.“ Láska otce uvádí věci do původního stavu jako byly před odjezdem mladšího syna do daleké země. Nemluví k staršímu o návratu svého mladšího syna, ale mluví staršímu synu o návratu jeho mladšího bratra.

Postava otce v podobenství je ztělesněním lásky, je láskou samou. V synovské rozdílnosti je právě otec tím pojítkem, co dokáže spojit i extrémny. Synové ve své rozdílnosti došli ke zkušenosti, že žádný z nich a ani žádný jiný syn či dcera, se nemohou sami od sebe vytrhnout z pozice bytí synem či dcerou svého otce. Extrémně velká láska otce, nám těžko představitelná, umožňuje synovi zapřít v sobě obraz synovství a utéct od vzťahu do daleké země, ale zároveň ta stejná extrémní láska otce je tím pojítkem, co vytváří jednu rodinu z mnoha údů, i když údy jsou rozdílné a žijí v napětí.

Možné poselství radosti otce v podobenství pro naše otcovství je, že radost je opakem toho ztraceného. Analogicky se odvažujeme tvrdit, že to samé platí i o tom, co to je být matkou.

Štefan Brinda

Oboma stranami plůc

Keď som v septembri priletel do Ríma, mal som iné plány ohľadom môjho bývania, ako zjavne mal Boh. Ako sa u nás hovorí: „Chcete Boha rozosmiať, povedzte mu o svojich plánoch...“ A tak som putoval na české kolégium, tu do Nepomucena, ktoré sa na tento rok stalo mojím domovom. Pre väčšinu mojich českých bratov bohoslovcov to bol iste kultúrny šok stretnúť bohoslovca, čo si robí licenciát, čo sa žehná opačným smerom, je oblečený ináč, môže sa ženiť a ktovie čo ešte...

A aké to bolo pre mňa? Aj pre mňa to bol šok a zo začiatku veľmi ťažké. Ocitol som sa na kolégiu, kde som de facto nikoho nepoznal, v prostredí obradovo cudzom, našťastie jazykovo blízkom. Musel som si zvykať na mnohé nové veci, a vyrovnat sa s nimi ako bohoslovec byzantského obradu. A keďže obrad je podľa definície nášho kánona historické, liturgické, právne a duchovné dedičstvo, bolo na mne, aby som s dovolením predstavenných vedel nájsť cestu nielen zachovania ale aj rozvoja svojho duchovného života v čase prípravy na kňazstvo. Lebo duchovný život však nemôže stagnovať; buď rastie, alebo upadá. V tom mojom sú dôležité tri veci.

Osobná modlitba, a to sa tu ukázalo ešte viac, keďže náš chrám som nemal vždy k dispozícii, vzhľadom na vzdialenosti v Ríme, a akosi ani nebolo

zo začiatku vždy s kým sa modliť spoločne naše modlitby. O to viac mi prišlo vhod, že som si za tých sedem rokov seminára zamiloval modlitbu cirkevných hodín. Nielen z chleba žije človek.. a aj toto slovo sa vyplnilo u mňa, keď som sa s materskou cirkvou spojil s čítaniami podľa nášho kalendára, a okrem toho aj iných slov ktoré Pán dáva pre našu spásu. Keby nebolo tejto modlitby a samozrejme aj modlitby vlastnej, ktorá treští zo skrúšeného srdca, neviem – neviem, či by som tu všetky problémy, čo ma na začiatku stretali bol zvládol. Bez Božej pomoci isto nie.

Osoba duchovného vodcu, ktorého som mal predtým ostala na Slovensku, a taká osoba sa rozhodne ťažko hľadá; ale Pán mi požehnal a ja som mal možnosť čerpať počas toho roka niečo z každého jedného stretnutia s ľuďmi, ktorí sa snažia žiť svoj každodenný život s Kristom tu a teraz.

Tretou dôležitou skalou môjho duchovného života je miesto, kde môžem prísť a obnoviť svoje sily do každodenného duchovného boja, načerpať nových síl, ktoré len Pán môže dať, a stretnúť tam ľudí, ktorí mi sprostredkujú Boží pokoj, čosi ako oáza v púšti, kam musíme vyjsť, aby sme stretli Boha. Našťastie aj tu v Ríme sa také miesto pre mňa našlo, a to v podobe Uspenského (Sviatok 15. 8.) monastiera na Via della Pisana. Je to monastier by-

zantského obradu, pri ktorého zrode stálo niekoľko ruských sestier v 50. rokoch a vízia kardínála Tisseranta, aby v centre Cirkvi existovala aj východná kontemplatívna komunita. Aj keď je to komunita veľmi zaujímavá zložením, nakoľko ju tvorí 97 ročná predstavená Jekaterina, ďalej sestra Elena, pôvodom zo severného Talianska, ktorá však rozpráva po

rusky, stá by sa narodila pri Moskve a ešte jedna novicka. Avšak ako náhle vstúpite do ich kaplnky, ste si naraz istý, že aj tu je váš domov a Boh vás doslova objíma. Ak niekedy budete v Ríme a budete mať časť a srdce otvorené pre nový zážitok zájdite tam aj vy. Rozhodne neľutujete.

Čo bude na rok, to neviem, a vlastne ma to ani netrápi. Zvykol som si byť spokojný s prítomným dňom. Nádejam sa, že prestúpim na kolégium východné. Ak to bude Božia vôľa. Jedno však viem isto, hoc ako zle to vyzeralo

na začiatku, som Bohu vďačný za skúsenosť ktorú mi doprial pobytom tu. Kiež by aj môj pobyt tu bol obohatením pre spoločenstvo, ktoré ma tu tohto roku prijalo.

Daniel Černý

Konferencie k výročí našej koleje
Česká kultura a kněžská formace
v kontextu národnostních střetů a koexistence

K letošnému výročí Nepomucena se bude konat mezinárodní historická konference, pořádaná naší kolejí ve spolupráci s Českým historickým ústavem v Římě, Österreichisches Kulturforum Rom a Katedrou církevních dějin CMTF UP Olomouc ve dnech 29.9. -1. 10. 2009.

V roce 2009 si připomínáme dvojí výročí v existenci jedné z nejdéle působících českých institucí v zahraničí, české papežské koleje v Římě: její založení 4.11.1884 (125 let) a její přenesení do nové budovy v roce svatováclavského jubilea, 23.4.1929 (80 let).

Smyslem existence české koleje v Římě bylo především vytvoření římského ekvivalentu kněžské formace, orientovaného směrem k univerzálnímu a centrálnímu pojetí církve v kontrastu s formací v zemích monarchie, poznamenanou josefínským pojetím role kněze ve společnosti. Vyostření národnostních střetů v českých zemích v době vzniku koleje motivovalo i další aspekt existence koleje: přispívat ke společnému soužití obou jazykových národů v Čechách a později v československém státě. Existenci české koleje je také nutno zasadit do dlouhé linie české přítomnosti v Římě a v Itálii: česká kolej je místem přítomnosti českého jazyka, vědy a kultury, mj. i ve vztahu k migrantům a emigrantům v celém světě. Nelze zapomínat ani na působení exalumnů ve vlasti jako elitní skupiny duchovenstva, v době totalitních režimů 20. století často pronásledovaných.

Snahou organizátorů konference je popsat a zachytit existenci české koleje ve všech uvedených dimenzích a souvislostech a zhodnotit její význam pro české kulturní a náboženské dějiny, který byl dosud středoevropskou historiografií necháván stranou. Výstupem z tohoto sympózia bude sborník příspěvků.

Jan Mráz, rektor

Gratulace:**Výročí kněží****85 let narození**

11. 6. 1924 Royce W. Hughes

55 let narození

5. 7. 1954 Metod Frívalský

2. 9. 1954 Richard Čemus SJ

60 let kněžství

25. 8. 1949 Kard. Tomáš Špidlík

55 let kněžství

4. 7. 1954 Jozef Martinkovič

20 let kněžství

14. 9. 1989 František Kapustřák

15 let kněžství

16. 7. 1994 Vlastimil Kročil

Výročí biskupů**85 let narození**

14. 9. 1924 Mons. Jaroslav Škarvada

70 let narození

3. 10. 1939 Mons. František Radkovský

20 let biskupského svěcení

27. 8. 1989 Mons. Josef Koukl

10 let biskupského svěcení

11. 9. 1999 Mons. Petr Esterka

KONRÁD & LIBOR

9: česká politika

píše a kreslí Kotěnočkin + Rusakov

Po krátké
pauze znovu
s Vámi!!

Jednou ráno oba bratry velmi rozesmutilo čtení denního tisku.

Rozhodli se tedy, že se za českou politickou scénou budou více modlit...

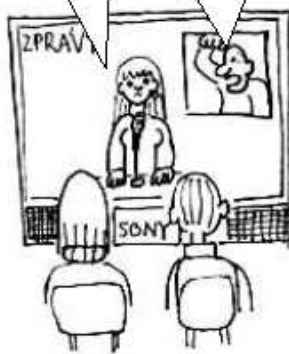
Maria, prosím, ať dostanou Češi rozum! Jestli se to zlepší, tak Ti slibuju, že už nebudu nosit svůj orvaný svetr, ale ... no, kleriku radši ne, ale kolárkovou košili určitě!

...jenže ani to nepomáhalo.

Včera opět došlo v několika českých městech k projevům pravicového extremismu.

**ČECHY ČECHŮM!
ROMOVÉ DO
INDIE!
VIETNAMCI DO
VIETNAMU!
BRITOVÉ DO
BRITÁNIE!**

**Alumni Papežské koleje Sv. Jana Nepomuckého Vám přejí dar
vidět Boha i v obyčejných věcech.**